

Co wchodzi w skład spadku?

Spadek to ogół praw i obowiązków majątkowych zmarłego, przechodzących z chwilą jego śmierci na jego spadkobierców, których krąg może zostać uregulowany zarówno poprzez testament, jak i przez przepisy ustawowe – kodeks cywilny. Wbrew powszechnym wyobrażeniom, spadek to nie tylko nieruchomości i inne przedmioty materialne. W jego skład wchodzi zarówno abstrakcyjne prawa niematerialne, jak i długi i inne zobowiązania spadkodawcy. Warto mieć zatem świadomość, jakie rodzaje praw i obowiązków mogą wchodzić w skład spadku po zmarłym, a jakie będą wyłączone od dziedziczenia.

Rodzaje praw i obowiązków wchodzących w skład spadku

Artykuł 922 kodeksu cywilnego zawiera zarówno informacje co konkretnie wchodzi w skład spadku, jak i co nie podlega dziedziczeniu.

Na jego podstawie można wyróżnić cztery cechy praw i obowiązków należących do spadku:

- o charakterze cywilnoprawnym – będą to przede wszystkim prawa i obowiązki wynikające z kodeksu cywilnego oraz innych ustaw z dziedziny prawa cywilnego. Muszą się więc charakteryzować cechami właściwymi dla stosunków cywilnoprawnych. Będą to więc takie stosunki, które charakteryzuje przede wszystkim równorzędność podmiotów – np. prawa i obowiązki z umowy zlecenia,
- o charakterze majątkowym – czyli mające związek z ekonomicznym interesem uprawnionego lub zobowiązanego – co za tym idzie w skład spadku nie będą wchodzić prawa z zakresu dóbr osobistych oraz prawa rodzinne,
- niezwiązane ściśle z osobą zmarłego – czyli niemające charakteru osobistego – w skład spadku nie będą zatem

wchodzić wszelkiego rodzaju służebności osobiste, użytkowanie, prawo do renty, niektóre umowy o dzieło, czy roszczenie o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę,

- nieprzechodzące na określone osoby bez względu na to, czy są one spadkobiercami – przepisy niektórych ustaw dopuszczają bowiem sytuacje, w których określone prawa i obowiązki przechodzą wraz ze śmiercią spadkodawcy na określone osoby, które nie muszą należeć do kręgu spadkobierców. Przykładowo, posiadacz rachunku bankowego może wskazać w umowie dowolne osoby, na których rzecz ma nastąpić wypłata określonej sumy pieniężnej na wypadek jego śmierci.

Prawa wchodzące w skład spadku

Zgodnie z art. 922 kodeksu cywilnego, w skład spadku wchodzi prawa o charakterze majątkowym. Będą to przede wszystkim prawa rzeczowe, czyli własność ruchomości i nieruchomości, użytkowanie wieczyste oraz związana z tym prawem własność budynków i urządzeń oraz ograniczone prawa rzeczowe (poza tymi mającymi charakter ściśle osobisty). W skład spadku będzie zatem wchodzić również hipoteka oraz zastaw – ale tylko łącznie z wierzytelnością, którą zabezpieczają.

Wśród praw wchodzących w skład spadku znajdują się również te wynikające ze stosunków zobowiązaniowych, które co do zasady nie wygasają z chwilą śmierci spadkodawcy. Będą to przede wszystkim roszczenia odszkodowawcze oraz roszczenia wynikające z umów zawartych przez spadkodawcę, które po jego śmierci mogą być dochodzone przez spadkobierców.

Obowiązki wchodzące w skład spadku

Co do zasady obowiązki o charakterze majątkowym, których podmiotem był spadkodawca, przechodzą na spadkobierców. Wśród nich będą przede wszystkim obowiązki o charakterze

prawnorzeczowym, czyli związane z własnością konkretnych rzeczy ruchomych bądź nieruchomości, np. obowiązki wynikające ze stosunków sąsiedzkich, czy wszelkie kwestie związane z zarządzaniem nieruchomością.

Również obowiązki wynikające z różnych umów zawartych przez spadkodawcę co do zasady wchodzi w skład spadku. Będzie to w szczególności obowiązek naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, bezpodstawnego wzbogacenia, czy wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym.

Obowiązki związane z otwarciem spadku

W skład spadku wchodzi również, które powstają dopiero z chwilą śmierci spadkodawcy lub w późniejszym czasie. Będą to w szczególności roszczenia o zachowek, obowiązek wykonania zapisów zwykłych i poleceń, koszty pogrzebu oraz koszty postępowania spadkowego, a także inne opisane w kodeksie cywilnym, jak np. obowiązek wydania małżonkowi spadkodawcy przedmiotów urządzenia domowego.

Kancelaria Adwokacka Adwokat Karoliny Cichockiej – Bieniek specjalizuje się i świadczy kompleksowe usługi w sprawach z zakresu prawa spadkowego. Moim celem jest rzeczywista pomoc i rozwianie wątpliwości wynikających nie tylko z zawiłości przepisów dotyczących spadków, ale również często złożonych i niejasnych sytuacji rodzinnych. Jeżeli potrzebujesz profesjonalnej i rzetelnej pomocy doświadczonego adwokata – skontaktuj się z Kancelarią.